

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret for SVR

Møtested: Geilo Hotell, Geilo

Dato: 22.05.2023

Tidspunkt: 17:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til en av verneområdeforvalterne. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-Saksnr
ST 11/23	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 12/23	Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar		
ST 13/23	Orienteringer		
ST 14/23	Referatsaker		
RS 23/23	Innvilga søknad om maskinpreparering av skiløyper på Ljosland. Ljosland skisenter. Åseral kommune.		2023/2058
RS 24/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2/18, Åseral kommune - Solveig Torsland		2023/3942
RS 25/23	Innvilga søknad. Kjentmannstur med snøscooter Hovden - Sloaros. Kristiansand Røde kors. Bykle kommune.		2023/2554
RS 26/23	Innvilga søknad om bruk av helikopter og snøscooter ved tilsyn og vedlikehald av straumliner. Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane LVO . Glitre Nett AS. Bykle, Valle og Sirdal kommune.		2023/1322
RS 27/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2/16 - Ronnie Forgard		2023/2392
RS 28/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskuter- og helikoptertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2/16, Åseral kommune - Anne Lise Flottorp		2023/3944
RS 29/23	Innvilga søknad om maskinpreparering av skiløyper på Ljosland. Revidert løyve. Ljosland skisenter. Åseral kommune.		2023/2058
RS 30/23	Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Låghedderbui 50/6 Atle Korsmo. Valle kommune		2023/2664
RS 31/23	Nytt vedtak - Innvilga søknad - Åseral - Motorferdsel i SVR - Justering av snøskuterløyve, gnr/bnr, 2/32 - Alf Torfinn Skeie		2023/3012
RS 32/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Vormedalsheia og Lusaheia landskapsvernområder, gnr/bnr, 34/7, Hjelmeland kommune - Tor Ottar Laugaland		2023/4092
RS 33/23	Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Kleivi i Evardalen. 62/1 Kai Brokke. Valle kommune.		2023/4320

RS 34/23	Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Myklevatn - Løkjen Fagre. Torfinn Kummen. Valle kommune.	2023/3748
RS 35/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 106/4, 102/4, Hægebostad kommune - Roy Ove Eiesland	2023/1827
RS 36/23	Innvilga søknad om dispensasjon til vedhogst i Nordraheia naturreservat, gnr/bnr, 37/12, Hjelmeland kommune - Trygve Fundingsland	2023/3669
RS 37/23	Løyve til bruk av snøscooter i mellombels ny vinterløype ved Nedre Vevatn i verneområdet SVR. Åseral og Bygland kommune.	2022/6635
RS 38/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, bnr/bnr, 2/16, Åseral kommune - Ronnie Forgard	2023/2392
RS 39/23	Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Fidjastølen og Blåfjellenden i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 62/3, Gjesdal kommune - Henning Furenes	2023/4866
RS 40/23	Løyve til bruk av snøscooter i mellombels ny vinterløype ved Nedre Vevatn i Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Åseral og Bygland kommune.	2022/6635
RS 41/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr 16/1, Åseral kommune - Anne Lise og Kjell Terje Flottorp	2023/1831
RS 42/23	Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Stranddalen turisthytte, gnr/bnr, 39/1-2, Suldal kommune - Stavanger turistforening	2023/4499
RS 43/23	Innvilga søknad om bruk av snøscooter til frakt av gjerdemateriale. Suleskardheia. Ola V. Oftedal. Sirdal kommune.	2023/2563
RS 44/23	Innvilga søknad om kjentmannstur Ådneram-Grytdalen-Grautheller-Ådneram som erstatning for kjentmannstur Ådneram-Storevatn (ref AU-sak 5/22) - Speidernes beredskapsgruppe	2022/9103
RS 45/23	Innvilga søknad om bruk av snøscooter i samband med merking av vegline før brøyting. FV450 Brokke - Suleskard. Agder Fylkeskommune. Valle kommune.	2023/4155
RS 46/23	Innvilga søknad om dispensasjon til innsamling av lav i Ørestø og Migaren naturreservater i Gjesdal kommune - Norsk lavforening	2023/4594

RS 47/23	Innvilga søknad om bruk av snøscooter i samband med oppsett av antenne. Skoræ i Åseral kommune. Mandal Røde kors		2023/2559
RS 48/23	Innvilga søknad om dispensasjon til riving og oppattbygging av uthus på Vasstøl i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 39//, Hjelmeland kommune - Klarfrid og Svein Mæland		2023/2480
RS 49/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 6/17, 6/21 og 5/5, Åseral kommune - Brå Beite- og Sankelag		2023/2793
RS 50/23	Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Kurvatnet i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 41/3, Hjelmeland kommune - Geir-Ove Meland		2023/5147
RS 51/23	Innvilga søknad om dispensasjon til utplassering av basestasjon for sporingsbjøller til sau ved Heimre Storaheiknuten i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 42/9, Hjelmeland kommune - Stian Mæland		2023/5158
RS 52/23	Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Melands-Grønahei i Vormedalsheia landskapsvernområde, gnr/bnr, 41/1, Hjelmeland kommune - Stavanger turistforening		2023/4970
RS 53/23	Innvilga søknad om dispensasjon til innsamling av planter, moser, lav og sopp i Nordraheia naturreservat og Frafjordheiane landskapsvernområde - Miljøfaglig Utredning A/S		2023/4969
RS 54/23	Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport og utlegging av gytegrus i Frafjordelva i Migaren naturreservat, gnr/bnr, 55/9, 55/52, Gjesdal kommune - Ryfylke Vassområde		2023/4720
ST 15/23	Førebuaende klagehandsaming. Klage på avslag om tidspunkt for gjennomføring. Krokevasskvæven gnr. 22, bnr. 1. Bykle fjellstyre. Bykle kommune.		2022/7928
ST 16/23	Søknad om riving av eksisterande gjetarhytta og bygging av ny. Eilevsbu. 26/7. Jæren smalelag. Valle kommune.		2023/3260
ST 17/23	SVR landskapsvernområde - søknad om bruk av el-sykkel som ***** - Åseral og Bygland kommuner - *****	X	2023/3137
ST 18/23	Førebuaende klagehandsaming. Løyve til å arrangere snøscootertur til Lordehytta. Åseral snøscooterklubb. Åseral kommune.		2022/10583
ST 19/23	Eventuelt		

ST 11/23 Godkjenning av innkalling og sakliste

ST 12/23 Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar

ST 13/23 Orienteringar

ST 14/23 Referatsaker

RS 23/23 Innvilga søknad om maskinpreparering av skiløyper på Ljosland. Ljosland skisenter. Åseral kommune.

RS 24/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2/18, Åseral kommune - Solveig Torsland

RS 25/23 Innvilga søknad. Kjentmannstur med snøscooter Hovden - Sloaros. Kristiansand Røde kors. Bykle kommune.

RS 26/23 Innvilga søknad om bruk av helikopter og snøscooter ved tilsyn og vedlikehald av straumliner. Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane LVO . Glitre Nett AS. Bykle, Valle og Sirdal kommune.

RS 27/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2/16 - Ronnie Forgard

RS 28/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskuter- og helikoptertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2/16, Åseral kommune - Anne Lise Flottorp

RS 29/23 Innvilga søknad om maskinpreparering av skiløyper på Ljosland. Revidert løyve. Ljosland skisenter. Åseral kommune.

RS 30/23 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Låghedderbui 50/6 Atle Korsmo. Valle kommune

RS 31/23 Nytt vedtak - Innvilga søknad - Åseral - Motorferdsel i SVR - Justering av snøskuterløyve, gnr/bnr, 2/32 - Alf Torfinn Skeie

RS 32/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Vormedalsheia og Lusaheia landskapsvernområder, gnr/bnr, 34/7, Hjelmeland kommune - Tor Ottar Laugaland

RS 33/23 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Kleivi i Evardalen. 62/1 Kai Brokke. Valle kommune.

RS 34/23 Innvilga søknad om bruk av snøscooter i verneområdet SVR. Myklevatn - Løkjen Fagre. Torfinn Kummen. Valle kommune.

RS 35/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 106/4, 102/4, Hægebostad kommune - Roy Ove Eiesland

RS 36/23 Innvilga søknad om dispensasjon til vedhogst i Nordraheia naturreservat, gnr/bnr, 37/12, Hjelmeland kommune - Trygve Fundingsland

RS 37/23 Løyve til bruk av snøscooter i mellombels ny vinterløype ved Nedre Vevatn i verneområdet SVR. Åseral og Bygland kommune.

RS 38/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, bnr/bnr, 2/16, Åseral kommune - Ronnie Forgard

RS 39/23 Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Fidjastølen og Blåfjellenden i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 62/3, Gjesdal kommune - Henning Furenes

RS 40/23 Løyve til bruk av snøscooter i mellombels ny vinterløyve ved Nedre Vevatn i Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Åseral og Bygland kommune.

RS 41/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Lordehytta i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr 16/1, Åseral kommune - Anne Lise og Kjell Terje Flottorp

RS 42/23 Innvilga søknad om dispensasjon til helikoptertransport til Stranddalen

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 38 17 62 06
finavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/7928-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 16.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	15/23	22.05.2023

Førebuaende klagehandsaming. Klage på avslag om tidspunkt for gjennomføring. Krokevasskvæven gnr. 22, bnr. 1. Bykle fjellstyre. Bykle kommune.

Vedlegg:

- 1 Klage - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Bykle 22/1 - Urevassvegen 21 - Krokevasskvæven - tilbygg til hytte - Bykle fjellstyre
- 2 Klage på vedtak i AU sak 12/23

Forvalters innstilling

Med heimel i forvaltningslova § 33 opprettheld verneområdestyret arbeidsutvalet sitt vedtak dagsett 13.3.2023 sak. 12/23.

Verneområdestyret kan ikkje sjå at det har kome vesentleg nye moment i saka.

Saksopplysninger

Verneområdestyret skal i denne saka gjere ein førebuaende handsaming av klage på arbeidsutvalet sitt vedtak i møtet 13.3.2023, sak 12.3.

Kort historikk

Bykle fjellstyre v/Jan Dalen fekk i møte i arbeidsutvalet 17.10.2022, sak 49/22, løyve til å bygge eit tilbygg på 4,5 m² på hytta ved Krokevasskvæven. I tillegg føre opp ein terrasse på 4,5 m² ved hytta. Eit av vilkåra i byggeløyvet var at grunna nærleiken til kalvingsområde for villrein skulle sjølve byggearbeidet starte tidlegast 1. juli.

I e-post dagsett 1.3.2023 bad søkar om at dei kunne starte arbeidet før 25. april slik at dei kunne gjere unna det utvendige arbeidet på to dagar, når dei samstundes frakta inn utstyr og materialar med snøscooter. Resten av byggearbeidet skulle takast etter 1. juli.

Arbeidsutvalet handsama saka i møte 13.3.2023, sak 12/23. Arbeidsutvalet ga avslag på søknaden om å endre dato for oppstart av byggearbeidet. Dette grunngeven med å ha minst mogleg forstyrning av villreinen gjennom vårknipa og at det ikkje er tungtvegande grunnar for å avvike frå byggestart 1. juli.

Bykle fjellstyre klaga på vedtaket i e-post dagsett 3.4.2023. Klagar meiner omsyn til kalvingsområdet er ivareteken med ferdselsforbodet 25.4 – 31.5 og at det ikkje er slik at villreinen jamt over oppheld seg i området kring hytta heile tida. Generelt er det sær s lite forstyrning i området 12.10 – 1. juli. Klagar skriv at arbeidsutvalet si haldning får mykje negativ merksemd i lokalmiljøet. Med eit slikt vedtak vert lista for aktivitet i verneområdet lagt sær høgt, og det må spørjast om det er ein praksis ein vil klare å halde på i andre saker. Med eit slikt vedtak verkar ikkje arbeidsutvalet å ha tillit til at fjellstyret kan ta omsyn til villreinen i deira område.

I ei supplerings til klagen i e-post dagsett 25.4.2023 syner klagar til løyvet gjeven til utviding og fasadeendring av Suldal fjellstyre si hytte i Grjotdalen. Dette er eit vesentleg større tiltak enn på hytta i Krokevasskvæven men utan at det i saka er sett ei avgrensing i tidspunkt for sjølve byggearbeidet. Det er såleis stor usakleg skilnad i handsaminga av dei to sakene.

Heimelsgrunnlag

Etter forvaltningslova § 33 skal underinstansen (verneområdestyret) gjere ein førebunde handsaming av klagen. Vedtaket kan oppretthaldast, endrast eller opphevast. Om vedtaket vert oppretthalden vert saka sendt Miljødirektoratet for avgjerse.

Vurdering

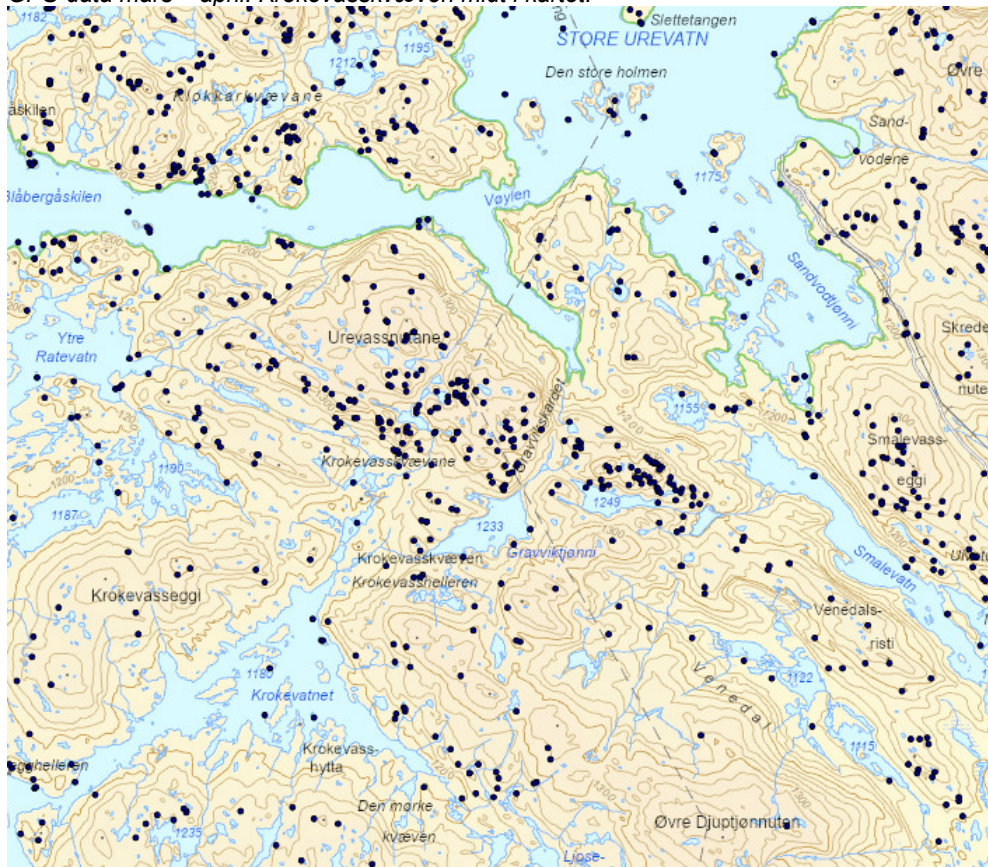
Vurdering av dei formelle sidene ved klagen

Søkar fekk vedtaket 21.mars 2023. Det vart klaga på vedtaket i e-post dagsett 3. april 2023, og såleis innafor fristen på 3 veker jamfør forvaltningslova § 29. Klagen er grunngeven og nemner kva endring i vedtaket som er ønskjeleg. Dei formelle sidene ved klagen er difor støtta, og verneområdestyret kan gjere ei førebunde klagehandsaming etter forvaltningslova § 33.

Det vesentlege i klagen er om avgrensing av byggeperioden til etter 1. juli er ei for strengt praktisering av verneforskrifta og at det vil vera krevjande å følgje det opp i seinare saker. Vidare synast det ikkje å vera ein konsekvent bruk av vilkår om byggestart i andre saker og såleis ei usakleg skilnad i handsaminga.

Klagar har heilt rett når han skriv at det ikkje oppheld seg villrein nær hytta heile tida. Det vesentlege er likevel at hytta ligg i eit område der det er relativt stor sjanse for å treffe på villrein, også i månadane mars-april då det utvendige byggearbeidet var ønskjeleg å gjennomføre (sjå utsnitt av GPS-data i kart nedanfor). Ventar ein til juli månad og seinare vil det og vera relativt stor sjanse for å treffe på villrein i området, men då tross alt utanfor den mest sårbare perioden på vårparten. Krav om å vente med byggestart til etter 1. juli er etter forvaltar si oppfatning sakleg og ikkje urimeleg strengt.

GPS-data mars – april. Krokevasskvæven midt i kartet.

Forvaltner ser den praktiske ulempa med at utvendig byggearbeid ikkje kan takast samstundes med frakt til hytta. Samstundes vart det første vedtaket fatta 17.10.2022 slik at tiltakshavar hadde god tid til å førebu gjennomføring av tiltaket med dei rammene som vart gjeven.

I saka som gjaldt Suldal fjellstyre si hytte i Grjotdalen var det ikkje sett tilsvarande strenge krav til byggeperiode. Klagar har såleis rett når dei peiker på at det ikkje har vore ein konsekvent praksis på dette. På den annan side er det i saka om Eilevsbu, som styret har til handsaming i same møte, føreslått strenge krav til byggeperiode. Med aukande merksemd knytt til samla belastning synast det å vera rimeleg at forvaltninga har fokus på tidspunkt på året for gjennomføring av byggetiltak framover.

Ny praksis i forvaltninga bør normalt handterast gjennom prinsippaker eller revisjon av forvaltningsplanen. Ei generell innstramming i praksis kan også gjerast i ei enkeltsak så lenge det er saklege grunnar for dette og ein er konsekvent i fortsettinga.

Konklusjon

Arbeidsutvalet sitt vedtak dagsett 13.2.2023 sak 12/23 vert oppretthalden.

From: Jan Dagfinn Dalen[Jan.Dagfinn.Dalen@bykle.kommune.no]
Sent: 03.04.2023 12:35:29
To: Haug, Jørn Trygve[jorn.haug@statsforvalteren.no]; Jonny Liland[jonny.Liland@sirdal.kommune.no]
Subject: Klage på vedtak i AU sak 12/23
Til Verneområdestyret SVR og Frafjordheiane

Det vises til vedtak i AU sak 12/23 som gjeld søknad om endring av vilkår for byggeløyve – tilbygg til hytte i Krokevasskvæven, Bykle Statsallmenning.

Bykle fjellstyre vil formelt klage på vedtak om å avslå søknad om å fravike vilkår om byggestart tidligst 1.juli.

I saksvurderinga vert det lagt stor vekt på at hytta i Krokevasskvæven ligger 1 km frå kalvingsområdet.

Vi meiner at kalvingsområdet er godt ivareteke av ferdselsforbudet som gjeld frå 25. april til 31.mai.

Det virker også som at forvalter meiner at det er dyr rundt hytta i Krokevasskvæven heile tida. Det er jo ikkje korrekt.

SNO var innover i dette området 20.januar. Då var det hverken dyr eller spor å sjå.

Fjellstyret frakta i februar (14. og 26.februar) inn noko ved/gass/material inn til hytta.

Heller ikkje då vart det sett dyr eller spor.

Første veka i mars vart det av SNO observert nokre dyr eit godt stykke frå hytta.

Generelt kan ein sei at villreinen i dette området vert svært lite forstyrra i perioden 12.oktober til 1.juli.

Planen til fjellstyret var at to mann frå fjellstyret kjører inn material/utstyr eine dagen, starter bygging denne dagen og avslutter neste dag, for så kjøre ut att med utstyr. Frakt av material og utstyr har vi løyve til fram til ferdselsforbudet trer inn.

Alt dette i god tid før ferdselsforbudet trer i kraft.

Det er både skuffande og overraskande at AU då ikkje kan tillate bygging desse to dagane, da vi meiner dette ville ha forstyrra evt. rein i nærleiken svært lite.

Slike vedtak som dette blir lagt merke til i lokalmiljøet på negativt vis, da det legger lista for aktivitet i SVR-området generelt svært høgt. Og spørsmålet er då om ein klarer å halde lista så høgt uavhengig av kven som søker om tiltak.

Vi meiner dette er med på å undergrava respekt og forståelse i lokalmiljøet for korleis vernet av villreinen vert handsama.

Fjellstyret registrerer også at AU gjennom eit slikt vedtak ikkje har tillit til at fjellstyret kan ta hensyn til villrein i vårt område.

Før denne klagen er behandla er nok ferdselsforbudet trådt i kraft, dersom klagen ikkje vert behandla svært raskt og ekstraordinært.

Dette medfører at vårt prosjekt vert mykje vanskelegare å gjennomføra i år. Forvaltar seier at vegen inn til Urar opnar 1.juli. Det er rett at fjellstyret kan passere bommen 1.juli, men forvaltar veit godt at vegen normalt ikkje er farbar inn til Urar før seint i juli, ofte også ut i august. Dette avhenger av snømengder og snøsmelting. Dei som skal bygge dette for fjellstyret gjere dette på dugnad, og eg kan ikkje vente at dei vil bruke sommarferien på dette.

Med dette som bakgrunn ber vi om at Verneområdestyret ser på saken på nytt og aksepterer å fravike vilkåret om tidligst byggestart 1.juli.

Med helsing
Jan D. Dalen

Bykle Fjellstyre
Leiar

Fra: Haug, Jørn Trygve <jorn.haug@statsforvalteren.no>
Sendt: tirsdag 21. mars 2023 11:59
Til: Jan Dagfinn Dalen <Jan.Dagfinn.Dalen@bykle.kommune.no>
Emne: Melding om vedtak. Krokevasskvæven

Vedtak og saksframstilling ligg ved.

Vert berre sendt pr. e-post.

Venleg helsing

Jørn Trygve Haug
Verneområdeforvaltar
Tlf. 38 17 62 06/ 95 20 70 83
www.svr.no

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

From: Jan Dagfinn Dalen[Jan.Dagfinn.Dalen@bykle.kommune.no]
Sent: 25.04.2023 10:44:07
To: Haug, Jørn Trygve[jorn.haug@statsforvalteren.no]
Cc: Jonny Liland[jonny.Liland@sirdal.kommune.no]; Odden, Alf[alf.odden@statsforvalteren.no]
Subject: Klage på vedtak i AU sak 12/23
Hei.

Ifm vår klage vil Bykle fjellstyre peika på fylgjande i tillegg:

Viser til sak 7/22 Søknad om disp til utviding og fasadeendring hytte i Grjotdalen – Suldal fjellstyre

Dette er eit vesentlig større tiltak. I søknaden antydes det 10 scooterturar og 20 helikopterhiv, og nødvendigvis lenger byggeperiode.
I denne sak vart det ikkje sett begrensing ift tidligst byggestart.
Suldal fjellstyre er no godt igong med sitt prosjekt, som er veldig flott. (jfr posting av Suldal fjellstyre på Facebook)

Med tanke på vårt tiltak i Krokevasskvæven synes eg dette er kraftig forskjellsbehandling.

Med helsing
Bykle Fjellstyre v/Jan D

Fra: Haug, Jørn Trygve <jorn.haug@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 5. april 2023 10:02
Til: Jan Dagfinn Dalen <Jan.Dagfinn.Dalen@bykle.kommune.no>
Kopi: Jonny Liland <jonny.Liland@sirdal.kommune.no>; Odden, Alf <alf.odden@statsforvalteren.no>
Emne: SV: Klage på vedtak i AU sak 12/23

Stadfester med dette at klagen er motteken.

Klagen vil bli lagt fram for verneområdestyret i neste møte 22. mai.
Det vert såleis vanskeleg med ei handsaming før ferdselsforbodet tar til 25. april.

Venleg helsing

Jørn Trygve Haug
Verneområdeforvaltar
Tlf. 38 17 62 06/ 95 20 70 83
www.svr.no

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Fra: Jan Dagfinn Dalen <Jan.Dagfinn.Dalen@bykle.kommune.no>

Sendt: mandag 3. april 2023 12:35

Til: Haug, Jørn Trygve <jorn.haug@statsforvalteren.no>; Jonny Liland <jonny.Liland@sirdal.kommune.no>

Emne: Klage på vedtak i AU sak 12/23

Til Verneområdestyret SVR og Frafjordheiane

Det vises til vedtak i AU sak 12/23 som gjeld søknad om endring av vilkår for byggeløyve – tilbygg til hytte i Krokevasskvæven, Bykle Statsallmenning.

Bykle fjellstyre vil formelt klage på vedtak om å avslå søknad om å fravike vilkår om byggestart tidligst 1.juli.

I saksvurderinga vert det lagt stor vekt på at hytta i Krokevasskvæven ligger 1 km frå kalvingsområdet.

Vi meiner at kalvingsområdet er godt ivareteke av ferdselsforbudet som gjeld frå 25. april til 31.mai.

Det virker også som at forvalter meiner at det er dyr rundt hytta i Krokevasskvæven heile tida. Det er jo ikkje korrekt.

SNO var innover i dette området 20.januar. Då var det hverken dyr eller spor å sjå.

Fjellstyret frakta i februar (14. og 26.februar) inn noko ved/gass/material inn til hytta.

Heller ikkje då vart det sett dyr eller spor.

Første veka i mars vart det av SNO observert nokre dyr eit godt stykke frå hytta.

Generelt kan ein sei at villreinen i dette området vert svært lite forstyrra i perioden 12.oktober til 1.juli.

Planen til fjellstyret var at to mann frå fjellstyret kjører inn material/utstyr eine dagen, starter bygging denne dagen og avslutter neste dag, for så kjøre ut att med utstyr. Frakt av material og utstyr har vi løyve til fram til ferdselsforbudet trer inn.

Alt dette i god tid før ferdselsforbudet trer i kraft.

Det er både skuffande og overraskande at AU då ikkje kan tillate bygging desse to dagane, da vi meiner dette ville ha forstyrra evt. rein i nærleiken svært lite.

Slike vedtak som dette blir lagt merke til i lokalmiljøet på negativt vis, da det legger lista for aktivitet i SVR-området generelt svært høgt. Og spørsmålet er då om ein klarer å halde lista så høgt uavhengig av kven som søker om tiltak.

Vi meiner dette er med på å undergrava respekt og forståelse i lokalmiljøet for korleis vernet av villreinen vert handsama.

Fjellstyret registrerer også at AU gjennom eit slikt vedtak ikkje har tillit til at fjellstyret kan ta hensyn til villrein i vårt område.

Før denne klagen er behandla er nok ferdselsforbudet trådt i kraft, dersom klagen ikkje vert behandla svært raskt og ekstraordinært.

Dette medfører at vårt prosjekt vert mykje vanskelegare å gjennomføra i år. Forvaltar seier at vegen inn til Urar opnar 1.juli. Det er rett at fjellstyret kan passere bommen 1.juli, men forvaltar veit godt at vegen normalt ikkje er farbar inn til Urar før seint i juli, ofte også ut i

august. Dette avhenger av snømengder og snøsmelting. Dei som skal bygge dette for fjellstyret gjere dette på dugnad, og eg kan ikkje vente at dei vil bruke sommarferien på dette.

Med dette som bakgrunn ber vi om at Verneområdestyret ser på saken på nytt og aksepterer å fravike vilkåret om tidligst byggestart 1.juli.

Med helsing
Jan D. Dalen
Bykle Fjellstyre
Leiar

Fra: Haug, Jørn Trygve <jorn.haug@statsforvalteren.no>
Sendt: tirsdag 21. mars 2023 11:59
Til: Jan Dagfinn Dalen <Jan.Dagfinn.Dalen@bykle.kommune.no>
Emne: Melding om vedtak. Krokevasskvæven

Vedtak og saksframstilling ligg ved.

Vert berre sendt pr. e-post.

Venleg helsing

Jørn Trygve Haug
Verneområdeforvaltar
Tlf. 38 17 62 06/ 95 20 70 83
www.svr.no

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 38 17 62 06
finavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/3260-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 16.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	16/23	22.05.2023

Søknad om riving av eksisterande gjetarhytta og bygging av ny. Eilevsbu. 26/7. Jæren smalelag. Valle kommune.

Vedlegg:

- 1 Søknad - Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde - Valle 26/7 - rive eksisterande gjetarhytte og erstatte denne med ei ny - Jæren smalelag
- 2 Eilevsbu Tegninger
- 3 Skann_20230312

Forvalters innstilling

Med heimel i naturmangfaldslova § 48 får Jæren smalelag løyve til å sette opp ei ny gjetarhytte på gnr. 26, bnr. 7 i Valle kommune. Gjetarhytta er til erstatning for eksisterande gjetarhytte Eilevsbu som skal rivast. Den nye gjetarhytta skal førast opp på same tomt som den gamle hytta. Løyvet gjeld også oppføring av ein utedo med storleik 1,5 m2 BYA med maks. høgde 2,4 pluss fundament.

Tillate storleik på gjetarhytta er 32 m2 BYA. Av dette skal 8 kvdm. vera uisolert lagerplass i eine enden. Følgjande vilkår gjeld:

- Fundament skal vera mura av naturstein eller støypte pålar med maksimal høgde 0,5 m
- Maksimal tillate mønehøgde er 4,5 meter inkl. høgda på fundament.
- Taket skal tekkast med torv, stein, tre eller takplater med mørk matt farge
- Hytta skal målast eller beisast i mørk farge som skil seg minst mogleg frå omgjevnaden.
- Alt av bygningsavfall skal transporterast ut og leverast på godkjend mottak. Ubehandla virke kan nyttast som ved.
- Av omsyn til villreinen i området må transport, riving av eksisterande hytte og bygging av ny, skje utanom perioden april – juni månad og utanom perioden med reinsjakt. Hytta må byggjast prefabrikert i seksjonar som vert transportert inn for å korte ned byggetida på plassen.

- Ved bruk av motorisert transport i samband med bygginga må det søkast særskild om dette.
- Byggeløyvet gjeld til 25.5.2026. Forvaltningssekretariatet skal ha melding og bilete av tiltaket så snart arbeidet er avslutta.
- Før igangsetting må det også hentast inn byggeløyve frå kommunen

Som grunngeving legg verneområdestyret vekt på at bygningen er til erstatning for eksisterande hytte og med ei sær s avgrensa auke i storleik. Bruken av gjetarhytta vil halde fram på dagens nivå evt. med ei lita auke. Gjetarhytta er plassert nær tyngre tekniske inngrep i form av Svartevassmagasinet og ligg såleis i eit påverka område. Gjennom forvaltningsplanen er beitenæringa gjeven ei særskilt prioritering med målsetting om at det skal leggest til rette for aktivt beitebruk i verneområda inkludert tilgang på funksjonelle driftshusvære. Verneområdestyret legg vesentleg vekt på at tiltaket vert gjennomført utanom ein sårbar tid på våren og under reinsjakta og slik at byggetida, og forstyrringa, på plassen vert så kort som råd.

Saksopplysninger

Jæren smalelag (JS) har i dag ei eldre gjetarhytta frå 1960-talet som ligg i nord-austre ende av Svartevassmagasinet (Hyttevatn) i *Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde*. JS ønskjer å rive denne hytta og erstatte den med ei ny. Dette grunngevingen med at eksisterande hytta er i sær dårlig stand og treng omfattande vedlikehald. Hytta er enkel og kummerleg med ei køyeseng i eine enden. I hovudsankinga kan det vera opp til ti personar på hytta og fleire hundar. Eksisterande hytta på 25 kvdm vert då for liten, noko som går ut over både tryggleik og trivsel.

JS legg vekt på at Eilevsbu ligg strategisk til i sankeområdet Holmevassheia. Årleg vert det sleppt på om lag 1700 sau i dette området. I sankinga vert sauene driven sørover ut til Duge i sør-enden av Svartevassmagasinet.

JS eig inga andre gjetarhytter i Holmevassheia, men nyttar i nokre høve Blikkhytta til Statskog nede i Ljosådal. Denne er liten og med svært enkle standard. JS har også prøvd med å leige husrom på turistforeininga si hytte ved Kringlevatn, men skriv at dette har fungert dårlig då det er 1,5 timars gangavstand mellom dei to hyttene.

Jamfør søknaden vert Eilevsbu berre nytta i samband med sauedrifta. Tal sau i området er konstant så det er ikkje trong for meir mannskap til sauedrifta. JS meiner difor at ei ny gjetarhytte ikkje vil føre til meir ferdsel i området.

Eksisterande gjetarhytte er på 25 m² BYA Storleiken på ny gjetarhytte er 32 kvdm BYA. Av dette er 8 kvdm. uisolert lagerplass i eine enden. I tillegg ein utedo på 1,5 kvdm, Tal sengeplassar er oppgjeven til ti. Høgde målt frå topp golv til møne er 3,67 m.

På sørsida av hovudhytta står det eit hundegard med tak over. Storleiken på denne er om lag 9 m² målt på kart.

Det er Statskog som er grunneigar i området. Statskog har i e-post dagsett 1.2.2023 stadfesta at dei ikkje har innvending til tiltaket føreset at hytta berre vert nytta i samband med ettersyn og sanking av sau.

Søknaden ligg som vedlegg 1 – 3 i saka.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015.

Heimelsgrunnlag

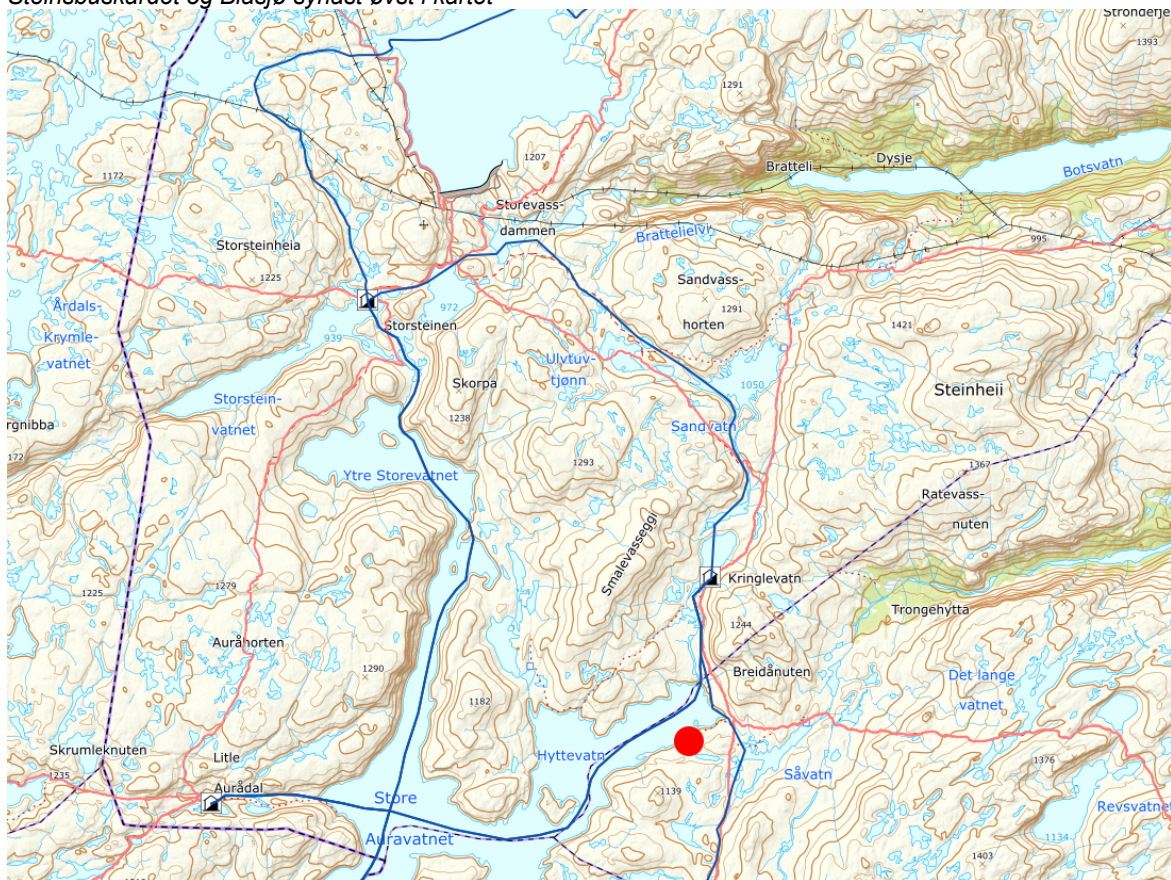
Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Etter verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.1 er oppføring av bygningar av dei tiltak som er forbode i verneområdet. Saka må difor handsamast etter § 48 i naturmangfaldslova. Etter denne paragrafen kan det gjevast dispensasjon frå vernevedtaket om tiltak ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Søknaden vart sendt til uttal til Agder Fylkeskommune, Villreinnemnda for Setesdalsområdet, Statsforvalteren i Agder og Valle kommune. Ingen av desse har gjeve uttale i saka.

Raud prikk i kartet syner plassering av hytta. Raud line er merka sommarløypa og blå line er kvista vinterløype. Steinsbuskardet og Blåsjø synast øvst i kartet

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldloven (NML)

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 i naturmangfaldslova leggst til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artsdata samt frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt. Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no).

Eilevsbu ligg i ein helt sentral del av villreinområdet og villreinen nyttar området særleg på våren og gjennom barmarksperioden. I naturbasen er området merka av som vinterbeite og kalvingsområde. Kalving skjer hovudsakeleg i området Ljosådalen og i nokon grad opp mot Steinheii nord-aust for Eilevsbu.

Passasjen på om lag 5 km mellom Eilevsbu og vestre del av Ljosådalen er sær viktig for trekkaktiviteten for villrein nord/sør i heia. Ved fullt magasin i Svartevatn vil villreinen ofte passere på båe sider av Breidånuten. I periodar der Svartevassmagasinet er tappa ned kan dei også trekke rett vest for Eilevsbu i det som før var ein passasje mellom Såvasstjønn og Hyttevatn. I tillegg i vestre ende av Hyttevatn.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste». Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget å vera tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. «Føre var prinsippet» i NML § 9 vert likevel tillagt vekt i dei vidare vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (NML § 10)

Eilevsbu ligg 70 meter frå det store regulerte Svartevassmagasinet. Saman med Blåsjø litt lengre nord utgjer magasina eit nesten 35 km samanhengande barriere for villreintrekk aust/vest i heia. Ein viktig attverande trekkorridor er Steinsbuskardet, men her må villreinen dele plassen med høgspenlinjer, vegar, turisthytta Storsteinen og ferdsel frå menneskje. Eilevsbu ligg i god avstand frå Steinsbuskardet, men aktivitet i området der hytta ligg kan likevel ha ein viss påverknad i høve til at villreinen skal kome i posisjon for trekk gjennom Steinsbuskardet og mellom Svartevatn og Storevassdammen i Blåsjø.

Såvasshytta eigd av Statskog ligg 2,3 km i luftline aust for Eilevsbu. Såvasshytta vert hovudsakeleg nytta under jakta. Frå 2024 vert hytta som ei prøveordning stengd i perioden 1.4 – 19.8 for å redusere forstyrringa i området.

Kringlevatn turisthytte ligg om lag 4 km. nord for Eilevsbu. Turisthytta har 28 sengeplassar og om lag 300 overnattingar gjennom året. Statskoghytta Smalevassbu ligg 3,5 km vest for Eilevsbu. Tal overnattingsdøgn i denne ligg kring 150. Når det gjeld ferdsel i løypenettet i området syner ferdselsregistreringa ved Breidånuten frå 2019 omlag 600 passeringar i barmarksperioden

Turistløypene i området saman med turisthytte og Statskog sine utleiehytter bidreg til ein god ferdsel i dette området, særleg gjennom seinsommar og haust. I tillegg bidreg sauedrifta mykje i samband med tilsyn og sanking.

Motorisert ferdsel er i første rekke knytt til snøscootertransport til frakt av brensel, proviant og utstyr til dei nemnde turisthyttene og statskoghyttene, samt merking av vinterløypene. Svartevassmagasinet er ein viktig ferdselsåre med båt inn i sentral del av både verneområdet og villreinområdet. Teljing ved båttopptrekket i 2022 syner om lag 1656 passeringar her, noko som tilseier at relativt omfattande ferdsel innover med båt.

Som del av arbeidet med tiltaksplanar for villrein fjellet vert det sett på tiltak for betre villreinen sin trekkmoglegheiter gjennom Steinsbuskardet og mellom Svartevatn og Blåsjø.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (NML §§ 11 – 12)

Liggjande heilt nord i sankeområdet har Eilevsbu ei strategisk plassering i høve til sanking om hausten, då sauen vert driven sørover for oppsamling ved Duge. Med relativt enkel tilkomst med båt over Svartevassmagasinet kan ein sjå føre seg at meir av tilsyn og sank kan gå føre seg utan trong for husvære nord i beiteområdet. Ei ulempe med dette er at det i nokre høve ikkje vil vera forsvarleg å ta seg over Svartevassmagasinet grunna vær- og vindtilhøve. I periodar der magasinet er lågt vil det heller ikkje vera mogleg å ta seg heilt inn med båt i kilen som Hyttevatn utgjer.

Blikkhytta og Kringlevatn er nemnd som mogleg reserveløysingar for dagens Eilevsbu, men ikkje noko som søkar meiner kan erstatte denne.

Eit alternativ vil vera å renovere eksisterande gjetarhytte og såleis behalde dagens «fotavtrykk» av hytta. Sjølv med eit slikt alternativ vil byggeaktiviteten bli relativt omfattande. Det ville heller ikkje løyse plassmangelen som er på eksisterande gjetarhytte.

Bygging av ei ny gjetarhytte vil ein periode føre til omfattande motorisert transport og byggeaktivitet. For å avgrense forstyrringa i området er det difor vesentleg at transport og utvendig byggearbeid vert gjort mest mogleg effektivt og til eit tid på året då viltet er mindre sårbart for forstyrring. Bygging og transport bør såleis gjerast seinsommar/haust og med bruk av ferdige element for kortast mogleg byggeperiode på plassen.

Vurdering etter naturmangfaldslova § 48

Føresetnaden for å kunne gi dispensasjon etter denne paragrafen er at tiltaket ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Eksisterande gjetarhytte ligg relativt eksponert i eit småkupert heielandskap. Ei ny hytte med ei beskjeden auke i storleik vil i svært liten grad gjere hytta meir synleg i landskapet, føresett at det vert teken omsyn til dette ved val av farge og materialar på hytta. Liggjande nær eit stor regulert vasskraftmagasin opplevast heller ikkje området som urørt.

Med sin sentrale lokalisering i høve til viktig del av villreinområdet og trekkaktivitet mellom delområde, ligg Eilevsbu i eit område der det ikkje er ønskjeleg med meir ferdsel og forstyrring. Tvert i mot bør ein heller sjå på korleis ein kan minske aktiviteten i området. Forvaltar legg til grunn at ei ny hytte med auka standard vil auke bruken av hytta men likevel i beskjeden grad. Vesentleg i den samanheng er at bruken av hytta framleis må vera strengt avgrensa for bruk i samband med tilsyn og sanking av sau, noko som er regulert gjennom avtale mellom JS og Statskog som grunneigar.

Med ei beskjeden auke i storleik og forventa lite auka bruk vil tiltaket etter forvaltar si vurdering ikkje stri mot verneføremålet eller påverke verneverdiane nemneverdig. Det kan difor gjevast løyve etter naturmangfaldslova § 48.

Konklusjon

Jæren smalelag frå løyve til å rive eksisterande gjetarhytte gnr. 26, bnr. 7 og erstatte denne med ei ny gjetarhytte. Det vert sett vilkår for tiltaket.

Det vert lagt vekt på at tiltaket er ei erstatning for eksisterande hytte og med ei særskild avgrensa auke i storleik. Bruken av gjetarhytta vil halde fram på dagens nivå evt. med ei minimal auke i tal overnattingar. Gjetarhytta er plassert nær tyngre tekniske inngrep i form av Svartevassmagasinet og ligg såleis i eit påverka område. Gjennom forvaltningsplanen er beitenæringa gjeven ei særskilt prioritering med målsetting om at det skal leggjast til rette for aktivt beitebruk i verneområda der dette ikkje er i strid med verneføremål og verneverdiar.

Til
Valle kommune
kopi; SVR

Frå
Jæren smalalag

23.02.2023

Søknad; bygge/erstatte gammel hytte Eilevsbu.

Jæren smalalag ynskjer å rive eksisterande hytte ved Eilevsbu og erstatte denne med ei ny hytte.

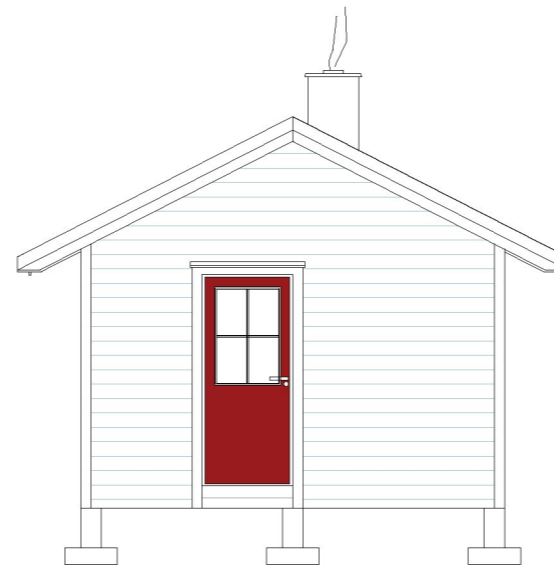
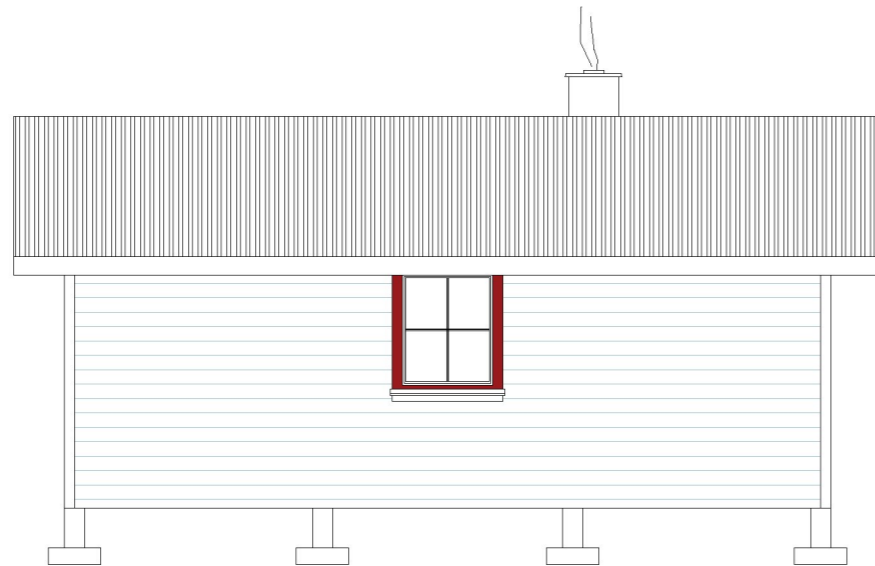
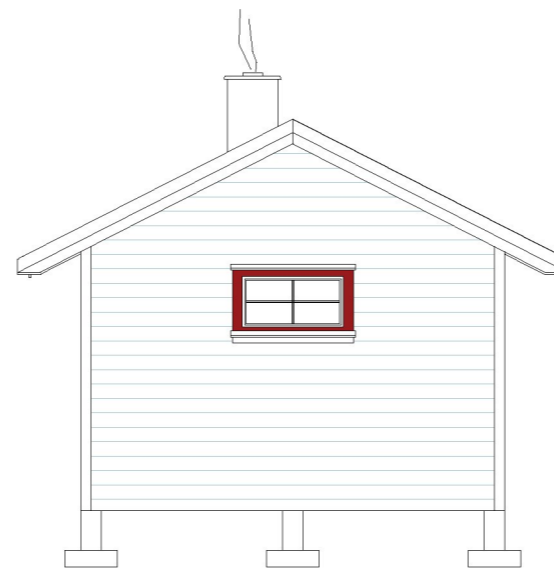
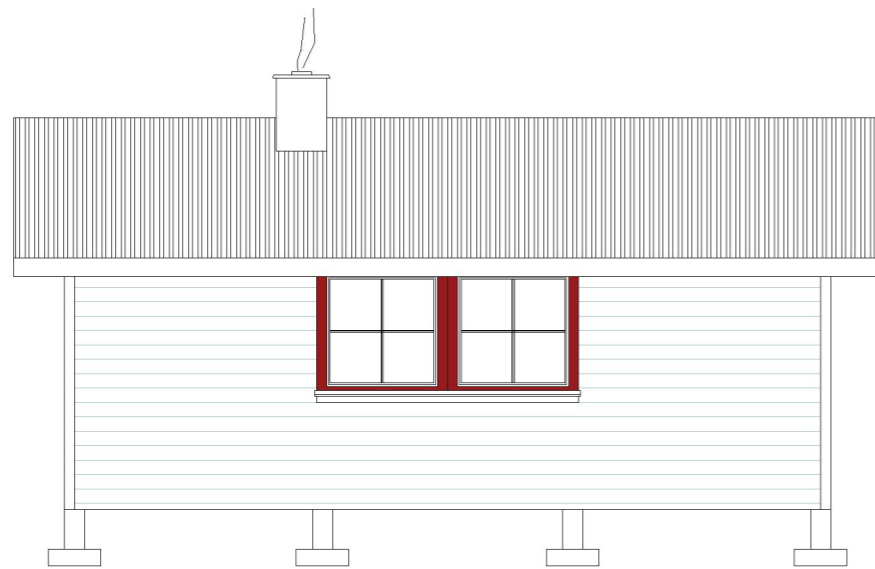
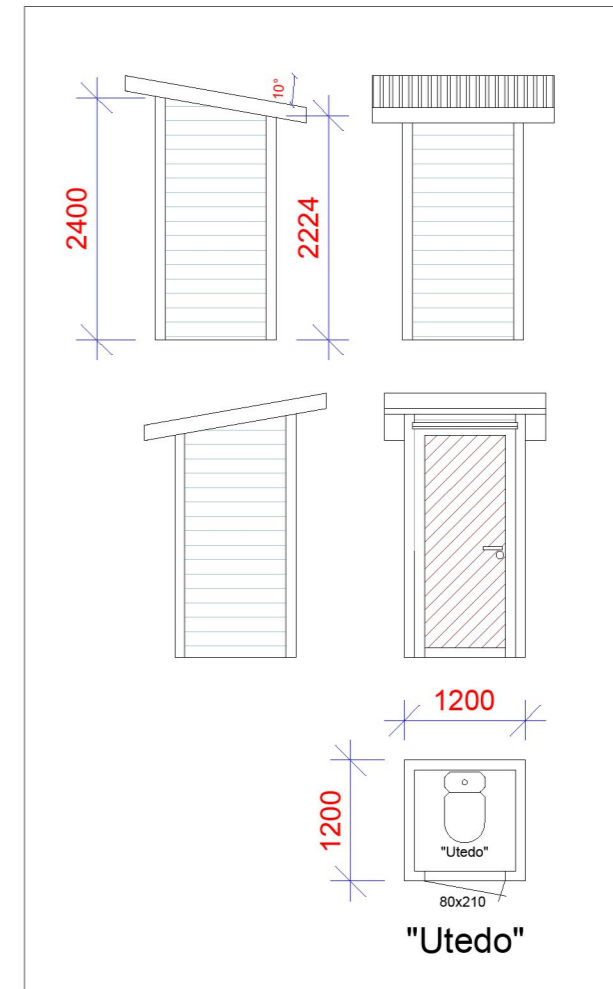
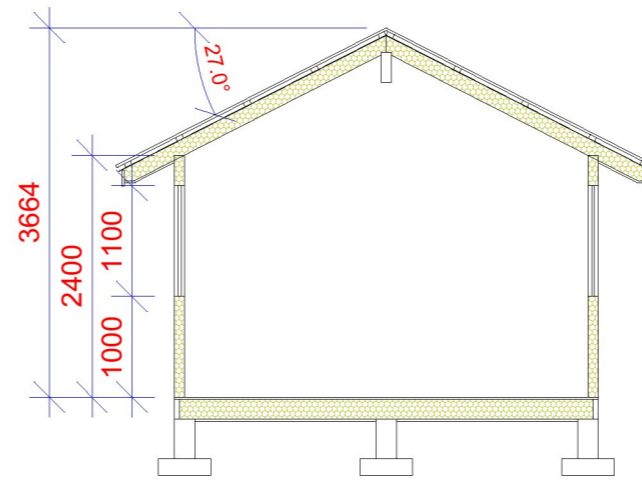
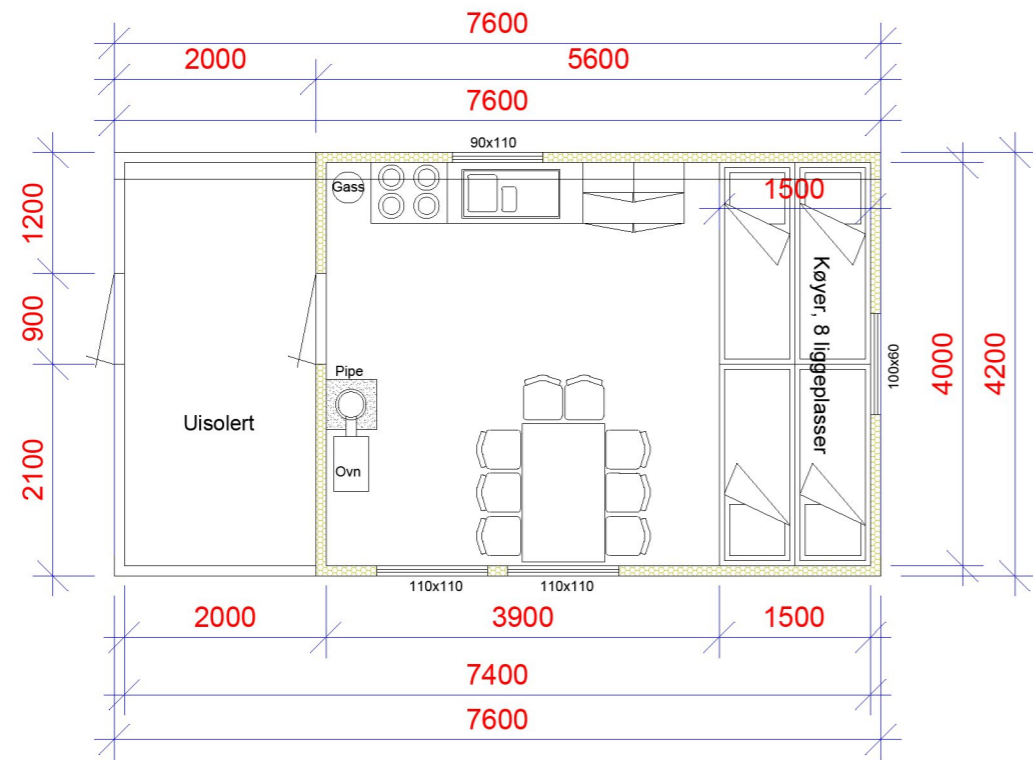
Eksisterande hytte er i utgangspunktet ei brakke som er flydd inn og ombygd. Hytta er i svært dårleg stand og treng eit omfattande vedlikehald. Taket er lekk bl.a. Hytta er svært enkel og kummerleg, men har gjort nytte til no. Hytta er på eit rom med ei felles køyseng i eine enden. Denne køysenga må 10 personer dele i hovedsankinga. Med så mykje folk og gjerne nokre gjeterhunder på 25 m², går det utover både sikkerhet og personvern for deltakerane. Her skal det tørkast klede og lagast mat.

Ei ny hytte med 10 sengeplasser, vil lette tilværelsen for sankarane, samt gjera det mulig for begge kjønn å delta i arbeidet med å få sauene heim på ein best mogleg dyrevernmessig måte. Det er og nødvendig med fornying av hytta med tanke på vidare drift i heia. Især er dette for denne hytta, då den står i ein utkant av nødvendig leite-/sankeområde. Hytta (Trongen) som er brukt i tidlige tider er riven.

I vilkåra for gjeterhyttene i Jæren smalalag sine områder står det at hyttene kun skal brukes ifbm sauedrifta, det vil seia i beitesesongen for gjeting, sanking og ettersanking. All anna bruk er forbode. Det står og at om sauedrifta i område opphøyrer, så skal hytta rivast. Sauetalet er konstant i dette området og det trengst derfor ikkje fleire folk. Ny hytte vil derfor ikkje føre til meir ferdsel i området.

Eilevsbu ligg i SVR verneområde. Beiting er her ein prioritert virksomhet. Det står i verneforskriftene at det er eit forvaltningsmål at landbruket skal ha funksjonelle driftshusvære. Det kan ikkje seiast at den gamle hytta tilfredstiller det kravet lenger. Den må derfor rettmessig kunne fornyast og utvidast, slik at den oppfyller krava til dagens helse og sikkerhet.

Jæren smalalag
Jostein Seldal (sekr)

Oppdragsgiver Jæren Smalalag		
 <p>Geir Birkeland Tunheimsvegen 11 4342 Lindheim Tlf. 901 82 676 Epost: geirbirk@online.no</p>	Prosjekt Ny gjeterhytte Eilefsbu	Dato: 26.01.2023
	Kontaktperson: Ivar Mellestrand ivar@fossystemer.no Tlf. 901 55 362	Målestokk: 1:75
	Planlegging, prosjektering og tegning	

Søknad om tillatelse til tiltak
etter plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1
Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til
søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

Rammetillatelse

Ett-trinns søknadsbehandling

Oppfylles vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. § 21-7 annet ledd? Ja Nei

Erklæring om ansvarsrett for ansvarlig søker

Tiltaksklasse SØK

Foreligger sentral godkjenning? Ja Nei

Berører tiltaket eksisterende eller fremtidige arbeidsplasser? Ja Nei

Hvis ja, skal samtykke innhentes fra Arbeidstilsynet før igangsetting av tiltaket. Byggblankett 5177 med vedlegg.

Berører tiltaket byggverk oppført før 1850, jf. Kulturminneloven § 25, andre ledd? Ja Nei

Hvis ja, skal uttalelse fra fylkeskommunen foreligge før igangsetting av tiltaket.

Søknaden gjelder

Gnr.	Bnr.	Festnr.	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.	Kommune
4221	26-7					
Eiendom/byggested			Adresse		Postnr. Poststed	
			Eileifsbu		Halmevasselhei	
Planlagt bruk/formål		Bolig ☐ Fritidsbolig ☐ Garasje ☐ Annet: ☒		Beskriv		Bygn.typekode (jf. s. 2)
				Gjeterhytte		
Tiltakets art pbl § 20-1 (flere kryss mulig)	Nye bygg og anlegg		Nytt bygg *)		Parkeringsplass *)	
					Anlegg	
					Veg	
					Vesentlig terrenginngrep	
	Endring av bygg og anlegg		Tilbygg, påbygg, underbygg *)		Fasade	
			Konstruksjon		Reparasjon	
					Ombygging	
					Anlegg	
Endring av bruk		Bruksendring		Vesentlig endring av tidligere drift		
Riving		Hele bygg *)		Deler av bygg *)		
				Anlegg		
Bygn.tekn. installasj.**)		Nyanlegg *)		Endring		
				Reparasjon		
Endring av bruksenhet i bolig		Oppdeling		Sammenføyning		
Innhegning, skilt		Innhegning mot veg		Reklame, skilt, innretning e.l.		
Annet:		Beskriv				

*) Byggblankett 5175 fylles ut og vedlegges. (Vedlegg gruppe A)

***) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak.

Vedlegg				
Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant:	
Opplysninger om ytre rammer og bygningsspesifikasjon for tiltaket (Byggblankett 5175)	A	-	☐	☐
Dispensasjonssøknad (begrunnelse/vedtak) (pbl kap. 19)	B	-	☐	☐
Nabovarsling (Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader)	C	-	☐	☐
Situasjonsplan, avkjørselsplan bygning/eiendom	D	-	☐	☐
Tegninger <i>Vedlagt</i>	E	-	☐	☐
Redegjørelser/kart <i>Vedlagt</i>	F	-	☐	☐
Erklæring om ansvarsrett/gjennomføringsplan	G	-	☐	☐
Boligspesifikasjon i Matrikkelen	H	-	☐	☐
Uttalelse/vedtak fra annen offentlig myndighet <i>Statskog</i>	I	-	☐	☐
Andre vedlegg <i>Vedlegg søknad</i>	Q	-	☐	☐

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 38 17 62 06
finavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/10583-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 16.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	18/23	22.05.2023

Førebuande klagehandsaming. Løyve til å arrangere snøscootertur til Lordehytta. Åseral snøscooterklubb. Åseral kommune.

Vedlegg:

- 1 Klage - motorferdsel i SVR - Åseral - snøscootertur for eldre og uføre til Lordehytta - Tom Handeland
- 2 Uttalelse til klage av Statsforvalter 160323

Forvalters innstilling

Med heimel i forvaltningslova § 33 tar verneområdestyret klagen frå Statsforvalteren i Agder, dagsett 21.2.2023, til følgje. Arbeidsutvalet sitt vedtak dagsett 16.1.2023 vert endra til:

Med heimel i naturmangfaldslova § 48 gir verneområdestyret avslag på Åseral snøscooterklubb sin søknad dagsett 2.12.2022 om å arrangere fellestur til Lordehytta for eldre og uføre.

Som grunngeving legg verneområdestyret vekt på at arrangementet bryt med forvaltningsplanen si føring om å avgrense motorferdsla i verneområdet til det som er strengt naudsynt. Verneområdestyret ser dei positive sidene ved eit slikt arrangement, men meiner det bør leggest utanfor verneområdet. Villreinen har dei siste tre åra i aukande grad nytta vestheia i Åseral gjennom vinteren og sjansen for at det oppheld seg villrein i nærområda til Lordehytta vurderast difor som større enn tidlegare. Eit arrangement med eit stort tal snøscootere og folk gir ei omfattande uroing ei tid på året der dyra går på sparebluss. Verneområdestyret syner her til føre-var -prinsippet i naturmangfaldslova § 9.

Eit løyve vil gje presedensverkand med fare for monaleg auke i motorferdsla verneområdet.

Saksopplysninger

Verneområdestyret skal i denne saka ta stilling til Statsforvalteren i Agder si klage på arbeidsutvalet sitt vedtak frå 16.1.2023 om å tillate velferdstur med snøscooter til Lordehytta i Åseral. Turen er allereie gjennomført så ei avgjersle i klagesaka vil først få verknad for seinare arrangement. Om verneområdestyret opprettheld arbeidsutvalet sitt vedtak vert saka sendt Miljødirektoratet for avgjersle.

Saka i korte trekk

Arbeidsutvalet i verneområdestyret ga i møte 16.1.2023 Åseral snøscooterklubb løyve til å arrangere snøscootertur til Lordehytta. I vedtaket vart det synt til at det var lang tradisjon for denne turen og at turen går i sørleg del og utkanten av verneområdet, og ikkje er i konflikt med merka skiløyper. Presedensverkand vart vurdert som liten grunna den lange tradisjonen for turen. Det var sett vilkår om at det ikkje vart observert villrein i området.

I e-post dagsett 9.2.2023 ba Statsforvalteren i Agder (SFAG) om utsett klagefrist for vedtaket. Forvaltningssekretariatet ga utsett klagefrist til 27.2.2023. Formell klage på vedtaket kom inn 23.2.2023 (vedlegg 1). Klagen frå SFAG er grunngjeven med at motorferdsla det vart søkt om er i strid med verneforskrifta kor hovudregelen er eit forbod mot all motorferdsel. Motorferdsla er heller ikkje omfatta av unntaksbestemmingane gjeven i verneforskrifta kap. 4 pkt. 5.3. Vidare er den i strid med forvaltningsplanen om at motorferdsel bere skal omfatte ålment godkjende nytteføremål og at rein persontransport ikkje er tillate.

SFAG syner også til at motorferdsla er i strid med anna regelverk om motorferdsel i utmark der det i liten grad opnast for rein persontransport, og i enda mindre grad persontransport i samband med tur-/rekreasjonskøyring. Verneområde skal generelt sett forvaltast strengare enn områda utanfor.

Ut i frå ovannemnde kan ikkje SFAG sjå at det ligg føre heimel til å tillate snøscootertur for eldre og uføre. SFAG har forståing for ønskje om å arrangere turen men det bør heller vurderast alternativ som ikkje krev motorferdsel, og i alle fall ikkje i verna område.

SFAG syner til at vedtaket frå arbeidsutvalet har vesentlege manglar i grunngjevinga. Det går ikkje fram korleis vilkåra i naturmangfallslova § 48 er vurdert og lagt vekt på. Ein slik sakshandsamingsfeil er likevel utan betydning for sjølve konklusjonen i klagen.

SFAG syner også til Miljødirektoratet sitt rundskriv M106 – 2014 om forvaltning av verneforskrifter.

SFAG krev at arbeidsutvalet sitt vedtak vert gjort om slik at søknaden vert avslått.

Åseral snøscooterklubb (ÅS) fekk høve til å uttale seg til innhaldet i klagen frå SFAG (vedlegg 2). ÅS syner til den lange tradisjonen for turen og at verken politi, SNO, Åseral kommune eller råka grunneigarar nokon gong har klaga på turen. ÅS kan ikkje sjå at det no skal vera nye tilhøve som gjer seg gjeldande frå tidlegare år det har vore gjeven løyve til turen. Einaste forskjell er at nokre år har det vore Åseral frivilligsentral som har stått for søknaden, men utan at dette har hatt noko praktisk innverknad for gjennomføringa. ÅS kan ikkje sjå at turen vil påverke verneverdiane vesentleg eller stri mot verneføremålet. Omsyn til villrein er ivareteken ved at det føreset at det ikkje er observert villrein i området.

ÅS syner til at Lordehytta er eit populært turmål for mange. Dei guida fotturane inn hit på sommaren sett mykje meir spor og skade på vegetasjon enn snøscooterspor som forsvinn når snøen smeltar. Vidare syner ÅS til at det å la eldre, uføre og folk med rørslehemming få

oppleve Lordehytta og naturen må kunne akseptast som ålment kjende nytteføremål. Om ikkje vil mange bli ekskludert frå denne opplevinga.

ÅS syner til at SFAG ikkje har klaga på verneområdestyret sine fleirårige løyver gjeven til turrennet Sesilåmi. Om eit slikt stor arrangement ikkje er i strid med § 48 i naturmangfaldlovas kan heller ikkje turen til Lordehytta vera det.

Vurdering

Vurdering av dei formelle sidene ved klagen

Etter forvaltningslova § 29 er klagefristen tre veker. Det kan i særlege tilhøve gjevast forlenga klagefrist før denne har gått ut. SFAG fekk kopi av vedtaket 20.1.2023. Førespurnad om utsett klagefrist kom inn 9.2.2023 og der det vart gjeven utsett frist til 27.2.2023. Formell klage kom inn 23.2.2023. Fristen for å klage er såleis overhalde.

Etter naturmangfaldslova § 62 tredje ledd har statsforvalteren klagerett på verneområdestyret sine vedtak. Klagen er grunngeven og konkret på ønskja endring i vedtaket ref. forvaltningslova § 32.

Etter forvaltar si vurdering er det formelle sidene ved klagen stetta. Verneområdestyret skal då gjere ei førebunde klagehandsaming etter forvaltningslova § 33. Verneområdestyret kan oppheve eller endre vedtaket. Om vedtaket vert oppretthalden vert saka sendt Miljødirektoratet for avgjersle.

Det vart ikkje gjeven oppsettande verknad av vedtaket og turen til Lordehytta vart gjennomført 2. april. Ei endring eller omgjerung av vedtaket vil såleis først få verknad for seinare søknadar.

Vurdering av innhaldet i klagen

SFAG sin klage kan samanfatast til at det ikkje er heimel i verneforskrift eller naturmangfaldslova § 48 til å gjennomføre denne type snøscooterturar. Det strir også med føringar gjeven i forvaltningsplanen og anna regelverk om motorferdsel i utmark. Vedtaket er også dårleg grunngeven.

Arbeidsutvalet ga løyve til gjennomføring av turen etter naturmangfaldslova §48. Ein føresetnad for å nytte denne er at tiltaket (arrangementet) ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig. Om begge desse vilkåra er oppfylt *kan* det gjevast løyve. Miljødirektoratet har i sin rettleier M106 - 2014 lagt vekt på at dispensasjon etter § 48 er meint for uføresette eller spesielle tilhøve som ikkje vart vurdert på vernetidspunktet. Vidare vil omfanget, miljøverknaden og nødvendigheita av tiltaket ha betydning.

Forvaltar legg til grunn at persontransport med snøscooter vart nøye vurdert på vernetidspunktet. Her valde ein å halde på ei ordning med at slik transport skulle vera avgrensa til frakt av gods slik det er lista opp i de spesifiserte dispensasjonsheimlane i verneforskrifta kap. 4. pkt. 5. Dette også innarbeida i forvaltningsplanen kap. 2.4.2 om at *motorferdsel i verneområda skal avgrensast til det som er strengt naudsynt*. Vidare i kap. 2.4.3 om at transport berre skal omfatte *allment anerkjende nytteføremål* og at *rein persontransport med snøscooter ikkje er tillate*.

Omfanget av arrangementet var avgrensa til ein dag, men der tal køyretøy (50 – 60 snøscooterar) må vurderast som høgt. Nødvendigheita, slik det kjem fram av søknaden, var knytt til det sosiale, og at Lordehytta er ein plass mange har eit særskild tilhøve til.

SFAG har i sin klage også lagt vekt på at motorferdsla det var søkt om vil vera i strid med motorferdselsregelverket som regulerer all motorferdsel i utmark og vassdrag. Sjølv om forvaltning av dette regelverket ligg til kommunane, vil forvaltar peike på at etter *Forskrift for bruk av motorkøyretøy i utmark og på islagte vassdrag* § bokstav f kan kommunen gi løyve til bruk av snøscooter til *gruppetur for bebuarar på helse- og omsorgsinstitusjonar, medlem av pensjonistforeining eller forflytningshemma. Turen må vera i regi av helse- og omsorgsinstitusjonar eller ideelle organisasjonar*. Det er likevel tvilsamt om aktuelle tur til Lordehytta fell innfor denne bestemminga, då tal køyretøy er langt høgare enn det som er naudsynt for å transportere personar i nemnde målgruppe. Hovudføremålet med turen synast såleis å vera rekreasjonskøyring for ei større gruppe meir enn å transportere inn personar i den særskilde målgruppa. Det må likevel strekast under at i høve til formuleringa i dispensasjonsvedtaket har snøscooterklubben halde seg innanfor dette.

Åseral snøscooterklubb sin uttale til klagen

Som Åseral snøscooterklubb skriv er det ein lang tradisjon for turen og at lite er endra frå tidlegare år dei har fått løyve. Forvaltar har forståing for snøscooterklubben sin frustrasjon over at eit arrangement med så lang tradisjon først no vert klaga på. Det svekker også grunnlaget og forståinga for klagen at det først vert reagert no.

Åseral snøscooterklubb si samanlikning med andre arrangement som Sesiåmi og guida fottur til Lordehytta er relevant og god. Den stutte forklaringa på dette er at motorferdsel knytt til persontransport er mykje strengare regulert i lovverket enn det som gjeld for ferdsel til fots eller på ski. Det vil difor vera ein lågare terskel for å klage på vedtak som gjeld persontransport med snøscooter.

Vurdering av presedensverkand

Ref. Miljødirektoratet sitt rundskriv M106 – 2014 skal det vurderast presedensverknad av tiltak handsama etter naturmangfaldslova § 48.

Det har ikkje vore gjevne tilsvarande løyve, eller vore søkt om slikt, i andre høve enn det som i fleire år er gjeven til Lordehytta. Dette, saman med den lange tradisjonen for arrangementet, og det særskilde turmålet, tyder på at faren for presedensverknad er liten. Det som dreg i motsett retning er at det kring verneområda til saman er fleire ti-tals institusjonar og organisasjonar der det kan vera aktuelt med tilsvarande persontransport. Tal køyretøy vil også kunne bli sær høgt då løyvet som er gjeven ikkje er avgrens til det det ta køyretøy som trengst for å transportere *eldre og uføre*.

Konklusjon

Klagen frå Statsforvalteren i Agder vert teken til følgje. Verneområdestyret gjer om arbeidsutvalet sitt vedtak frå 16.1.2023 og gjer avslag på søknaden.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei
Ryfylkeheiane og Frafjordheiane

Saksbehandler, innvalgstelefon

Pia Karine Hem Molaug, 37 01 75 35

Postboks 504
4808 ARENDAL

Klage på vedtak av 16.01.2023 - Motorferdsel - Snøscootertur for eldre og uføre til Lordehytta i Åseral kommune - SVR landskapsvernområde

Vi viser til oversendelse av 20.01.2023.

Statsforvalteren i Agder klager med dette på arbeidsutvalget i verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområde sitt vedtak av 16.01.2023, om dispensasjon for bruk av snøscooter for å gjennomføre tur for eldre og uføre til Lordehytta i Åseral kommune.

Vedtaket påklages med hjemmel i lov om forvaltning av naturens mangfold § 62 tredje ledd.

Vedtaket kreves omgjort slik at søknaden om å arrangere snøscootertur til Lordehytta avslås.

Bakgrunn

Åseral snøscooterklubb v/leder Tom Handeland søkte den 02.12.2022 om å arrangere snøscootertur for eldre og uføre, fra Kyrkjebygd eller Røysland til Lordehytta. Turen er planlagt enten 26.03.2023 eller 02.04.2023, med innkjøring av utstyr dagen før. Søker har opplyst at det tidligere år har deltatt rundt 50-60 snøscootere.

Verneområdeforvalter innstilte på å avslå søknaden. Arbeidsutvalget (AU) i verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområde fattet den 16.01.2023 følgende vedtak (vedtatt med 3 mot 1 stemme):

«Åseral snøscooterklubb får dispensasjon til å gjennomføre sin tradisjonelle tur til Lordehytta som omsøkt 25-26/3 eller 1-2/4. Trasè frå Kyrkjebygd viss føret tillet det det, alternativt frå Røysland. Dispensasjon vert gitt etter paragraf 48 i Naturmangfaldslova. Det er vilkår at det ikkje er observert rein i området.»

Juridisk grunnlag

Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane (SVR) landskapsvernområde ble vernet ved Kronprinsreg.res. 28. april 2000, jf. *forskrift om vern av Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde, Bykle, Valle og Bygland kommunar, Aust-Agder, Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal kommunar, Vest-Agder og Forsand kommune, Rogaland* (heretter verneforskriften). Formålet med vernet er, jf. verneforskriften kapittel III:

1. «Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.»

Motorferdsel innenfor SVR landskapsvernområde er regulert av verneforskriften kapittel IV punkt 5. I utgangspunktet er all motorferdsel på land forbudt, jf. kapittel IV punkt 5.1 bokstav a. Den omsøkte motorferdselen omfattes ikke av unntakene i kapittel IV punkt 5.3, og heller ikke av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i punkt 5.4. og 5.5.

Den aktuelle saken er derfor behandlet etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i *lov om forvaltning av naturens mangfold* (nml.) § 48 første ledd, som lyder:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

I *Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Fraffjordheiane* (heretter forvaltningsplanen) punkt 2.4.2 er det angitt forvaltningsmål for motorferdsel. Det er blant annet angitt at «*Motorferdsel i verneområda skal avgrensast til det som er strengt nødvendig*». Det er videre gitt nærmere retningslinjer for motorferdsel i punkt 2.4.3, hvor det blant annet heter at:

- «Transportane skal omfatte allment anerkjende nytteformål.»
- «Rein persontransport med helikopter eller snøskuter er ikkje tillate.»

Videre har Miljødirektoratet gitt nærmere veiledning om bl.a. tolkning og praktisering av verneforskrifter i *Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter* (M106-2014).

Statsforvalterens vurdering av vilkårene for klage

Aktuelle vedtak av 16.01.2023 er et enkeltvedtak, jf. *lov om behandlingssåten i forvaltningssaker* (fvl.) § 2 første ledd bokstav b), og er følgelig gjenstand for klage, jf. fvl. § 28 første ledd. Statsforvalteren har klagerett, jf. nml. § 62 tredje ledd.

Melding om vedtak med saksprotokoll er mottatt her den 20.01.2023. Vi anmodet den 09.02.2023 om utsatt klagefrist til 27.02.2023. Klagefristen er forlenget til mandag 27.02.2023, jf. brev fra verneområdeforvalter for SVR den 09.02.2023. Klagen må ut fra dette anses å være rettidig fremsatt, jf. fvl. § 29.

Statsforvalterens vurdering av vedtak av 16.01.2023

Den omsøkte motorferdselen er i strid med verneforskriften, hvor hovedregelen er forbud mot all motorferdsel. Det er heller ikke tvilsomt at omsøkte motorferdsel ikke er omfattet av de angitte unntakene i kapittel IV punkt 5.3. Et arrangement som går ut på å frakte eldre og uføre inn til Lordehytta med snøscooter er også klart i strid med forvaltningsplanen, hvor det fremgår uttrykkelig at transport skal omfatte allment anerkjente nytteformål, og at ren persontransport ikke er tillatt, jf. retningslinjene punkt 2.4.3.

Det bemerkes at den omsøkte motorferdselen også vil være i strid med motorferdselregelverket, som regulerer all motorferdsel i utmark og vassdrag. Mål og føringer knyttet til motorferdsel i, og utenfor verneområder, er sammenfallende. Det overordnede målet er å redusere motorferdselen generelt, og slik at motorferdsel som hovedregel kun tillates i forbindelse med nyttekjøring til allment anerkjente formål. Det åpnes i liten grad for ren persontransport, og i enda mindre grad for persontransport kun i forbindelse med tur-/fornøyelseskjøring. Verneområder skal generelt sett forvaltes strengere enn områder som ikke er omfattet av vern, og målet om å redusere motorferdsel gjør seg gjeldende i enda større grad for verneområder.

Vi kan ut fra ovennevnte ikke se at det her foreligger hjemmel for å tillate motorferdsel som omsøkt, dvs. for å arrangere snøscootertur for eldre og uføre.

Vi har forståelse for ønsket om å arrangere tur til Lordehytta, ut fra stedets betydning som kjent og kjær kulturmønne, og vi anser arrangementet i seg selv som positivt. Ut fra det strenge regelverket knyttet til motorferdsel, særlig i, men også utenfor verneområder, må det imidlertid primært søkes etter alternativer som ikke krever motorferdsel i utmark, og i alle fall ikke i verneområder.

Vi vil også bemerke at det aktuelle vedtaket er svært mangelfullt begrunnet, og minner i denne sammenheng om kravene til begrunnelse av enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25. Saken er etter vår vurdering mangelfullt behandlet, ved at det ikke i tilstrekkelig grad fremgår hvordan vilkårene i nml. § 48 vurdert, hvilke hensyn som er vurdert eller hvordan disse er vektlagt. Uten at det har betydning for vår konklusjon her, vil vi påpeke at AU i verneområdestyret for SVR sitt vedtak av 16.01.2023 således fremstår å lide av saksbehandlingsfeil, da en tilstrekkelig begrunnelse for å gi dispensasjon ikke fremgår av vedtaket.

Konklusjon

Statsforvalteren i Agder klager med dette på arbeidsutvalget i verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane landskapsvernområde sitt vedtak av 16.01.2023, om dispensasjon for bruk av snøscooter for å gjennomføre tur for eldre og uføre til Lordehytta i Åseral kommune.

Vedtaket påklages med hjemmel i lov om forvaltning av naturens mangfold § 62 tredje ledd.

Vedtaket kreves omgjort slik at søknaden om å arrangere snøscootertur til Lordehytta avslås.

Med hilsen

Knut Berg(e.f.)
fung. statsforvalter

Ingunn Løvdal
miljøverndirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Merknader til klage på vedtak av 16.01.2023 - Motorferdsel - Snøscootertur for eldre og uføre til Lordehytta i Åseral kommune - SVR landskapsvernområde

Åseral snøscooterklubb har nesten årlig arrangert svært populære turer for eldre og uføre til Åserals flotteste turmål, Lordehytta siden klubben ble stiftet i 1987 og etter at SVR landskapsvernområde ble opprettet. Disse turene er utrolig godt mottatt av de som ikke lengre, eller noen gang har hatt muligheten til å komme seg inn til denne destinasjonen. Vi har aldri fått en klage på gjennomføringen av hverken Politiet, Statens naturoppsyn, Åseral kommune eller berørte grunneiere. De siste årene har vi gjennomført denne turen, men søker av løyvet har vært Åseral frivilligsentral da vi har samarbeidet. Grunnen til at vi søker om løyvet selv igjen er kun at det er enklere å arrangere på egenhånd, det vil ikke medføre noen endring i gjennomføringen av turen.

Utdrag fra tillatelsen av 2018, som også ligger vedlagt:

«Vurdering:

Arbeidsutvalet i verneområdestyret i SVR handsama søknaden den 21. mars 2018 og ein syner til utgreiing og forutsetning i dette vedtaket.

Åseral Frivilligsentral får dispensasjon for bruk av snøscooter for fellestur til Lordehytta søndag, 1. april (1. påskedag). Traseen som skal nyttast er Røysland – Lordehytta. Dispensasjonen vert gjeven etter § 48 i naturmangfaldlova.

- Det skal ikkje vera observert villrein i området

- Alle snøscooterane skal køyre samla

Arbeidsutvalet legg vekt på at aktuell trase ligg i sørleg del og i utkanten av verneområdet. Villreinen har ikkje brukt området aktivt i lengre tid. Traseen er heller ikkje i konflikt med merka skiløyper. Faren for presedensverknad vurderast som liten. Søkjar er ein frivillig organisasjon som organiserer ein fellestur og der Lordehytta er eit heilt spesielt turmål.

Ut frå grunngjevinga meiner AU at hovudvilkår for å gje dispensasjon etter § 48 i naturmangfaldlova er stetta.

AU viser og til at styret i SVR gjorde eit samrøystes vedtak i ein tilsvarande sak i 2017.»

Vi mener at de samme hensynene gjelder også i dag, slik Arbeidsutvalget også har lagt til grunn i sin innvilgelse av årets søknad. Det eneste som er endret i år er at vi som snøscooterklubb igjen står som søker, og ikke en frivilligsentral, noe som ~~kan~~ for oss ~~kan~~ virke som forskjellsbehandling av to frivillige organisasjoner. I innstillingen til Arbeidsutvalget har forvalteren redegjort for den totale belastningen på verneområdet, med scooter- og helikopterløyver til forskjellige formål og turgåere. Det må legges til grunn at Arbeidsutvalget, som har den totale oversikten over bruken, har avveid hensynene til den totale bruken og formålet vi har søkt om på en riktig måte.

Vi mener turen vi har fått innvilget løyve til ikke vil påvirke verneverdien vesentlig eller stride mot vernetiltakets formål. Hensynet til at villreinen nå kan stå lengre sør i verneområdet, bli ivaretatt ved at det er satt vilkår i tillatelsen om at det ikke skal være observert villrein i området.

I innstillingen til arbeidsutvalget står det at:

«Transporten er avgrensa til to dagar og der støy og uroing er forbigåande. Arrangementet isolert sett vil difor neppe påverke verneverdiane nemneverdig. I høve til tidlegare år vurderast likevel moglegheita for at det oppheld seg villrein i desse områda å vera større no. I høve til «føre var prinsippet» i naturmangfaldslova § 9 bør ein difor legge arrangementet til ein annan plass utanfor verneområdet.»

Vi mener arbeidsutvalget har tatt tilstrekkelig hensyn til «føre var prinsippet» ved at det er satt vilkår for tillatelsen. I Statsforvalterens klage står det også:

«Statsforvalterens vurdering av vedtak av 16.01.2023

Den omsøkte motorferdselen er i strid med verneforskriften, hvor hovedregelen er forbud mot all motorferdsel. Det er heller ikke tvilsomt at omsøkte motorferdsel ikke er omfattet av de angitte unntakene i kapittel IV punkt 5.3. Et arrangement som går ut på å frakte eldre og uføre inn til Lordehytta med snøscooter er også klart i strid med forvaltningsplanen, hvor det fremgår uttrykkelig at transport skal omfatte allment anerkjente nytteformål, og at ren persontransport ikke er tillatt, jf. retningslinjene punkt 2.4.3.»

Lordehytta er den attraksjonen Åseral kommune promoterer mest utad og er et yndet mål for turister. Det blir arrangert guidede fotturer inn her om sommeren. Disse fotturene setter bokstavelig talt store spor etter seg, både i folks minner og i naturen. De er svært populære, men de resulterer i skader på natur og vegetasjon. Vår tur etterlater ingen spor som ikke smelter til våren. Et annet poeng er at transporten skal omfatte allment kjente nytteformål. Er det ikke et allment nytteformål å la eldre, uføre og folk med bevegelsesutfordringer få oppleve noe så flott som Lordehytta og den storslåtte naturen som omgir denne? Vi vil påstå at å nekte oss muligheten til å gjennomføre slike turer i praksis vil ekskludere svært mange fra denne opplevelsen, og i 2023 bør vi vel strengt tatt være med opptatt av å inkludere alle i samfunnet og gi folk like muligheter?

Vi har søkt innsyn i løyvet som Stiftinga Sesilåmi har fått innvilget av Verneområdestyret, uten at det så langt vi har funnet ut har blitt påklaget av Statsforvalteren. Dette løyvet får de for tre (3) år av gangen, noe som står i kontrast til tidligere saksbehandling av våre søknader, der kunne løyve kun gis for et år av gangen.

Et utdrag av løyvet:

«I henhold til forskrift av vern av Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiene kap. 4 pkt. 4.1 får stiftelsen Sesilåmi tillatelse til å arrangere turrennet Sesilåmi. I medhold til naturmangfoldloven § 48 får de også løyve til nødvendig motorferdsel i sammenheng med arrangementet.

Løyvet gjelder bare motorisert ferdsel (snøskuter og preparingsmaskin) som er helt nødvendig i sammenheng med arrangementet.

Nødvendig transport til matstasjoner kan gjennomføres inntil to dager før rennstart.

Nødvendig transport og kjøring med snøskuter i forbindelse med sikkerhet, beredskap og evakuering skal kun utøves selve renndagen.

Nødvendig transport i forbindelse med filming av de fremste løperne.

Nødvendig transport i forbindelse med sluttpatrulje etter rennet.»

Vi vil minne om den generelle dispensasjonsbestemmelsen i lov om forvaltning av naturens mangfold (nml.) § 48 første ledd, som lyder:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhets hensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Dersom et så stort arrangement som Sesilåmi, med over 1000 deltakere, preparering i to uker før løp og uten begrensinger siste uka, og ingen begrensninger på transport med andre formål som for eksempel filming av deltakere ikke er i strid med §48, da kan virkelig ikke vårt lille arrangement heller være det. Belastningen det arrangementet har på naturen kan ikke sammenliknes med den svært begrensede tillatelsen vi har fått, og som også gjelder helt sør i verneområdet og er begrenset til inn og utkjøring fra Åseral. Det er også satt vilkår for vår tillatelse, som vil ivareta hensynet til villreinen. Tillatelsen vår gjelder også i et område hvor det allerede er en viss aktivitet av f.eks. skigåre på det aktuelle tidsrommet, og vi mener at en scootertur ikke vil ha nevneverdige negative konsekvenser for verneområdet.

Noen eksempler på grunner til at vår tur fører til minimal belastning på området:

- Vi kjører samlet etter hverandre både inn og ut
- Vi kjører inn og ut på dagtid
- Tiden vi er i verneområdet er kort da mesteparten av traséen vi bruker er utenfor verneområdet, kun ca 2,5km er inni verneområdet.
- Vi følger den naturlige traséen i fra Kyrkjebygda
- Inn og utkjøring blir uten stopp og ingen andre rasteplasser enn ved hytta

I et annet utdrag fra klagen står det:

«Det bemerkes at den omsøkte motorferdselen også vil være i strid med motorferdselregelverket, som regulerer all motorferdsel i utmark og vassdrag.»

I Lov om motorferdsel i utmark står det dette:

«§ 6.(tillatelser etter søknad når særlige grunner foreligger)

Når særlige grunner foreligger, kan kommunen gi tillatelse til bruk av motorfartøy eller luftfartøy som ellers ikke kan finne sted etter denne lov eller med hjemmel i loven.

Tillatelse etter første ledd kan gis for bestemte høve eller for bestemte tidsrom. Kommunen kan sette vilkår for tillatelsen.»

Både Åseral kommune, Arbeidsutvalget og vi mener at løyvet helt klart kan gis etter denne paragrafen, og stiller spørsmål ved Statsforvalteren sin påstand om at arrangementet vil være i strid med Lov om motorferdsel i utmark.

Avslutningsvis vil vi gjenta at Lordehytta står i en særstilling i Åseral, og at det muligheten for å besøke denne for grupper som ikke kommer seg dit på andre måter, som er grunnen til at det er søkt om tillatelse til turen. Det er derfor ikke søkt om tillatelse til turer andre steder, og dette dreier seg heller ikke om en ren snøscootertur. Vi mener det derfor ikke er riktig å omtale dette som en tur til fornøyleskjøring, turen har tvert imot et formål som må anses å være allment anerkjent, på lik linje med f.eks. turløp på ski. og at dDet lokale verneområdsstyre er best egnet til å ivareta de forskjellige hensynene, og vi ber om at deres vedtak opprettholdes.

Tom Handeland
Leder, Åseral snøscooterklubb

ST 19/23 Eventuelt